

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **M. P.**, bývajúcej v Ž., proti odporcovi **R. A.**, bývajúcemu v N., **o úhradu výživy matky a nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 11P 188/2012, o návrhu navrhovateľky na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, takto

r o z h o d o l :

Návrhu navrhovateľky na prikázanie veci Okresného súdu Nitra sp.zn. 11P 188/2012 Okresnému súdu Žilina **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e

V konaní o úhradu výživy matky a nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 11P 188/2012 podala navrhovateľka návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti (§ 12 ods. 2 O.s.p.) Okresnému súdu Žilina. Za dôvody vhodnosti považovala skutočnosť, že ekonomická situácia odporcu je v porovnaní s jej ťaživou finančnou situáciou a hmotnou núdzou neporovnateľne lepšia a nadštandardná. Uviedla, že na Okresnom súde Žilina sa pod sp.zn. 37P 31/2012 už vedie konanie vo veci starostlivosti o maloletú N. P., ktorého výsledky dokazovania môžu byť z hľadiska hospodárnosti a efektívnosti podkladom aj pre dané konanie. Vzhľadom aj na potrebu celodennej starostlivosti o maloletú dcéru N. (nar. X.) a rizikové tehotenstvo je pre ňu obtiažne vzdáľovať sa z miesta trvalého bydliska.

Odporca s návrhom na prikázanie veci Okresnému súdu Žilina nesúhlasil, pretože mal za to, že podmienka vhodnosti takéhoto rozhodnutia nie je dostatočne odôvodnená. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľky, že sa nachádza v hmotnej núdzi. Potom by nemohla mať výdavky, ktoré uvádza vo svojom návrhu. Poukázal tiež na to, že na maloletú dcéru platí výživné

vo výške určenej predbežným opatrením. Tvrdenia navrhovateľky týkajúce sa komplikácií pri vzdáľovaní sa z miesta trvalého bydliska považoval z uvedených dôvodov za účelové a lživé. Ani skutočnosť, že cestovanie do Nitry bude pre navrhovateľku ekonomicky nákladné, nie je podľa jeho názoru dôvodom pre prikázanie veci, pretože rovnako nákladné by bolo aj jeho cestovanie do Žiliny. V tejto súvislosti poukázal na ustálenú súdnu prax pri posudzovaní dôvodov aplikácie ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 12 ods. 2, 3 O.s.p. možno vec prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Nitra) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Žilina). V danom prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručenej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ktorý je daný na podklade vopred stanovených zákonných pravidiel vecnej a miestnej príslušnosti súdov. K prikázaniu veci je preto na mieste pristúpiť v tých výnimočných prípadoch, v ktorých by prejednanie veci iným, než (doposiaľ) príslušným súdom znamenalo z komplexného pohľadu hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie posúdenie veci.

Dôvody delegácie môžu byť rôzne v závislosti od predmetu konania, postavenia účastníkov, ale aj doterajších výsledkov konania. Dôvody na strane účastníkov konania vyplývajúce z ich postavenia môžu mať najmä osobnú, zdravotnú, finančnú, prípadne sociálnu povahu. Vzhľadom na charakter delegácie veci ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených pravidiel vecnej a miestnej príslušnosti, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. V neposlednom rade nadriadený súd berie do úvahy aj prípadné dôsledky navrhovanej vhodnej delegácie a starostlivo skúma, či delegovaním, veci inému súdu nedôjde iba k tomu, že obdobným spôsobom zaťaží druhého účastníka konania.

S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie zahŕňa

komplexné posúdenie predmetu konania a pomerov účastníkov na oboch procesných stranách. Súd prihliada na pomery a dopad prípadného prikázania veci tak na strane účastníka, ktorý vhodnú delegáciu navrhuje, ako aj na pomery a dopad prípadnej delegácie veci na ostatných účastníkov. Pri tom všetkom treba mať na zreteli aj výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

V danom prípade navrhovateľka odôvodňovala vhodnosť ňou navrhovanej delegácie veci (rozdielnou) ekonomickou situáciou účastníkov konania, starostlivosťou o maloleté dieťa a jej tehotenstvom. Tieto dôvody vzhľadom na charakter daného konania podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nevykazujú znaky takej výnimočnosti, aby bolo možné jej návrhu vyhovieť. Ani kritériám hospodárnosti a efektívnosti konania nezodpovedá požiadavky, aby (rôzne) konania tých istých účastníkov prebiehali na tom istom súde.

Vzhľadom na uvedené dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre prikázanie veci inému okresnému súdu z dôvodu vhodnosti podľa § 12 ods. 2 O.s.p.; návrhu navrhovateľky preto nevyhovel.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 1. augusta 2012

JUDr. Ladislav Górász, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová